# Beszédes életutak a *KÖZMAG* 2008/1–2. számának bemutatója

**Csomafáy Ferenc**

Hazánkban, ha figyelmesen megvizsgáljuk a magyar nyelvű médiát, el kell mondanunk, hogy a szükségletekhez képest a gazdasági szakírás, a szakirodalom eléggé szegényes. Nem feledhetjük el, hogy magyar nyelven az elmúlt évtizedekben nem volt gazdasági szakoktatás, sem középiskolai, sem egyetemi szinten. A múlt század ötvenes–hatvanas éveiben megszüntették az összes gazdasági jellegű magyar nyelvű szakoktatást, ez pedig rányomta bélyegét a gazdasági életre, gazdasági kultúránkra is. Ebben a vonatkozásban az 1989-es eseményeknek köszönhetően lényegi változás következett be, és fokozatosan beindulhatott a magyar nyelvű közgazdasági oktatás, de az is csak 2000-től. Az igazi szakoktatás tulajdonképpen az iskolákban kezdődik.

A Brassai Sámuel Elméleti Líceumban 2000–2006 között közgazdasági osztályok működtek, s e líceum első emeletén létezik egy tanterem, melyet a közgazdász szakmát tanuló diákság javaslatára Berde Áronról, a hajdani kollégiumigazgatóról, majd a Magyar Királyi Tudományegyetem első választott rektoráról, a méltán hírneves közgazdász professzoráról neveztek el. Ebben a teremben tanult az az osztály, amely Páll Gyöngyvér tanárnő vezetésével létrehozta a *KÖZMAG* című diáklapot, mely az ország egyedüli magyar nyelvű ifjúsági gazdasági magazinlapjává vált. Az idén a VII. évfolyam 1–2-es száma jelent meg, ami, ismerve az országos gazdasági jellegű sajtó helyzetét, a maga nemében páratlannak minősíthető.

A *Közmag* fennállása óta mindig kiváló eszköz volt a fiatalok gazdasági kultúrára való nevelésében. Minden egyes alkalommal tematikus számokkal jelentkezett. Az idei Közmag 92 oldalas terjedelemben a Communitas Alapítvány támogatásával jelent meg. Szerkesztőbizottság: Pálfi Hajnalka, Páll Gyöngyvér, Plesa Robert (főszerkesztő), Popp Gyöngyvér. Tudósítók: Kerekes Éva, Bükös Tünde Enikő, Ágoston-Jancsi Ottó Norbert. Szakmai tanácsadók: Csomafáy Ferenc, Krajnik Nagy Károly újságírók. Válogatta és lektorálta: Csomafáy Ferenc és Krajnik Nagy Károly. Műszaki szerkesztő: Balázs Bence, Kovács Károly. Felelős kiadó Kósa Mária, a Brassai Sámuel Elméleti Líceum igazgatónője, Kolozsvár.

A szerkesztőségnek az Olvasóhoz írt előszavából idézek:

„2001-ben jelent meg a Közmag első száma, és azóta tudatosan igyekszünk a fiatalok gazdasági kultúráját alakítani, befolyásolni. Szerzőink neves emberek, középiskolás diákok és egyetemisták. Jelen számunkban nyomon követjük a Közmag néhány szerkesztőjének, illetve szerzőjének életútját... Kíváncsiak voltunk arra, hogyan alakult sorsuk, képesek voltak-e hasznosítani az iskolában szerzett értékeket, tudást... Napjaink fiataljai abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy különböző

külföldi egyetemeken képezhetik magukat, vagy nemzetközi intézményekben dolgozhatnak. Érdekes követni, hogy ilyen feltételek között miként látják a világot."

Az *Életutak* című fejezetben interjú készült a Közmag működtetésében részt vállaló volt diákokkal. Így Plesa Roberttel, aki szerint: „Munkával, komoly hozzáállással minden lehetséges"; Rónai Boglárkával: „Nyitott voltam és vagyok"; Popp Gyöngyvér: „Már egész másképp gondolkodom"; Tóth Zsolt: „Gyógyítani szerettem voltan"; Jakab Norbert: „Marketingben láttam a jövőt"; Sándor Orsolya: „Megismerhettem egy másik világot"; Tukács Fábián: „Mindenkinek van egy álma"; Székely Renáta: „Feljövőben a turizmus"; Bazsó Hunor: „Egy időben dolgozni és tanulni nem könnyű dolog"; Vér József: „Biznisz szakon tanulok".

A megszólaltatott fiatalok többsége a Brassai első közgazdász osztályában végeztek. Többségük már valahol állásban van, vagy most államvizsgázik. Egyikük, nem csak kalandvágyból, megjárta az Amerikai Egyesült Államokat, ahol dolgozott, és hazatérte után a megkeresett pénzen saját vállalkozást óhajt indítani, amely mindenikünknek közös vágya.

Az *Iskola és gazdaság* című fejezetben az Apáczai Csere János Líceum két kilencedik osztályos diákja, Bükös Tünde Enikő: „Szeresd, amit csinálsz" és Szirb Edina: „Tapasztalataim a közgazdasági osztályban" című cikkeikben arról vallanak, hogy a magyar nyelvű szakirányú képzés mi újat hozott életükben.

A *Kitekintés a nagyvilágba* fejezetben a multinacionális cégek fejlődését, illetve a globalizáció és glokalizáció jelenségét ismerhetjük meg, ha elolvassuk Balaskó Péter „Glokalizáció – ellenreakció vagy jellegzetesség?" című írását. Tibori Kinga jogász, az amszterdami egyetem doktorandusa, Hága nemzetközi bíróságait ismerteti. Pápay Orsolya diákként félévet töltött Szlovéniában. Diákként a szlovén egyetemen szerzett tapasztalatairól ír. Réman Anna egyetemista a kínai kultúra jellemzőit elemzi az üzletkötésben. Péntek Andrea, Molnár Noémi az 1891-ben alapított, világméretűre nőtt cég történetét ismerteti „A Coca-Cola története írásában". Dánél Annamária a tízéves Magyar Telekomról értekezik.

A Romániai Magyar Közgazdász Társaság a polihisztor Brassai Sámuel halálának 110. évfordulója alkalmából rendkívül érdekes vetélkedőt szervezett. A diákoknak a XIX–XX. századi magyar gazdasági gondolkodás történetéből kellett felkészülniük. Ezen a versenyen a János Zsigmond Unitárius Kollégium csapatai bizonyultak a legjobbaknak. Ezt követően a Csíkszeredai Sapientia Tudományegyetem égisze alatt megrendezett vetélkedőnek a célja esettanulmányok megoldása volt. A pálmát a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceum vitte el. A két eseményről Csomafáy Ferenc tudósít. Lőrincz Orsolya diák az Apáczai Csere János Líceumban szervezett reklámplakát-kiállítást és -versenyt ismerteti. A cikkek a *Gazdasági versenyek* rovatban jelentek meg.

A gazdasági kilátót mind egyetemista diákok írják. Vadai Tünde bankműveletekről tájékoztat, összehasonlítva az öt legnagyobb hazai bank hitelportfólióját. Popp

Gyöngyvér Kisbács község vidékfejlesztéssel kapcsolatos SWOT-analízis eredményeit ismerteti. Kovács Enikő a tőzsde hihetetlenül érdekes és izgalmas világában próbálja elkalauzolni a Közmag olvasóit.

A *Művelődés* rovatban Székely Imola a tévénézettségről ír. Páll Gyöngyvér az Erdélyi Nemzetközi Filmfesztivál két figyelemre méltó filmjét (a *Csapda* és a *Lefejezett kakas*) elemzi.

A *Pszichológia* rovat két egyetemista érdekes írásait közli, Baka Eszter: „Külön személyiségzavarok", Constantin Noémi: „Antiszociális személyiség és bűnözés" címmel. Az apáczais Pásztor Ildikó a Youthbank szervezeti felépítéséről tájékoztat, és egy kérdőívet is közöl.

A *Sport* rovatban Balázs Bence újságíró az: EURO 2008: „Dicsőség és eurómilliók a tét" című írásában a sport és szórakoztató világ rejtelmeit elemzi hozzáértő módon.

A Közmag, mivel az ifjúság igényeit méri fel, arra figyel, hogy mi érdekelheti azokat az ifjakat, akik még csak most bontogatják szárnyaikat a gazdasági életben. A gazdasági életet tükröző gazdasági újságírás területén egy fontos megnyilvánulási fórum, egyéniségeket formáló megnyilvánulás. Ezzel bizonyítottan a Communitas Alapítvány vezetősége is tisztában van, és nem véletlenül teszi lehetővé évről évre a lap megjelenését. A befektetett pénz azt a tanulási folyamatot segíti, ami azt eredményezi, hogy a jövő gazdasági újságírója, de a gazdasági kérdések iránt érdeklődő fiatal is minél jobban tudja követni azokat a gazdasági áramlatokat, amelyek az ország gazdasági hajóját felszínen tarthatják.